

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

PIRMAS LIETUVIU DIENRASTIS AMERIKOJE

Vol. II

KAINA, 2c

Chicago, Ill., Seređa, Sausis-January 20, 1915.

PRICE, 2c.

No. 16

Vokiečių orlaiviai užpuole Angliją

Szeši Anglijos miestai nukentėjo nuo vokiečių bombų iš oro

Rusai paskandino keturius Turkijos laivus

Turkai baisiai sumušti Kaukaze

Francuzai atsiėmė La Boisselle

VOKIEČIŲ ORLAIVIAI UŽPUOLĖ ŠEŠIS ANGLIJOS MIESTUS.

LONDONAS, Jan. 20. — Šeši vokiečių orlaiviai vakar naktį užpuolė šešis Anglijos miestus. Buvo metomos iš orlaivių bombos, ir padaryta daug nuostolių.

Nuostolių padaryta ir žmonių užmušta ir sužeista šiuose miestuose: Yarmouth, Sandringham, King's Lynn, Cromer ir Sheringham.

Bombos taipgi buvo metomos į Beestoną, bet nuostolių čia padaryta nedaug.

Yra žinių, kad vienas orlaivis buvo pašautas ir turėjo nusileisti žemėn netoli Sandringhamo.

Sandringhame vokiečiai iš orlaivių norėjo sugriauti karaliaus palocių. Bet tas jiems nepasisekė. Bomba nupuolė palociaus daržę ir palociui blėdies nepadarė. Anglijos karalius su savo šeima yra prieš tai apėję Londoną.

Yra žinių, kad orlaiviai pasirodė taipgi ant Ipswicho, bet blėdies nepadarė.

Iš orlaivių vokiečiai mėtė tokias bombas, kokių dar niekas neįvykdo. Jos labai didelės ir daug pražuties daro.

Apie linkę, kurią aplankė vokiečių orlaiviai, randasi už 150 mylių nuo Londono.

Iš viso to matyti, kad vokiečiai prie užpuolimo buvo gerai prisirengę, ir turėjo nusižymėti, kur mėtyti bombas. Yarmouthe ir kitur iš miestų namų stogų vokiečių šnipai švarturais rodė orlaiviams, kur mėtyti bombas. Kada Yarmouthe buvo paliepta užgesinti visus žiburius, tai šitie vokiečių šnipai švarturais neužgeso.

Orlaiviai pirmiausia užpuolė ant Yarmoutho. Ant miesto pasirodė netikėtai. Žmonės užgirdo užimą padangėse. Patamsyje orlaivių negalėjo užmatyti. Bet kaip tik pasigirdo užimsa, tuojaus iš dangaus pasipylė ir bombos. Slėpties nebebuvo kada. Šaudyti į orlaivius negalima buvo, nes jų nesima-

tė. Tik kartais matėsi orlaivių svyturių žybčiojimas.

Iš Yarmoutho orlaiviai nukrito ant kitų miestų. Tur but ant kožo miesto skrido po vieną orlaivį.

Sekantį miestą turėjo nuostolių nuo orlaivių.

YARMOUTH—Du žmonės užmušti ir daugybė sužeista. Visi eilė namų sugriauta prie Sv. Petro katedros. Sugriauta daug namų trijose kitose miestų dalyse.

SANDRINGHAM — Keletas bombų mėtė į karaliaus vasarinį palocių, bet palociui blėdies nepadarė. Vienok pačiame mieste padaryta sunkių nuostolių.

KING'S LYNN — Ne mažiau kaip trys namai išgriauti. Vieniuse namuose užmuštas jaunas vaikinai. Moteris su kūdikiu sužeista.

CROMER — Išmesta penkios bombos. Keletas namų suardyta.

SHERINGHAM — Keletas namų apgriauta. Viena bomba perėjo kiurai namus, bet nesprogo.

Orlaiviai matyt atskrido iš Cuxhaveno. Yra žinių, kad jie apie rytą vėl sugrižo atgal, iš kur buvo išskridę. Pakeliui jie rodos buvo apšaudyti.

RUSAI VEJA TURKUS

PETERBURGAS, Jan. 10. — Valdžios pranešimas skelbia apie naujus rusų pasisėkimus Kaukaze. Rusai sumušė 32-ą turkų diviziją prie Jenikici. Divizija bėgo prieš rusus, palikdama visą karės medžiagą. Viena susirėmimo, kuriame dalyvavo Siberijos kazokai, buvo užmušta 300 turkų.

Suimtieji vienuoliktos turkų korpuso nelaisviai pasakojo, kad juos nelaisvėn pasiduooti privertė bėdas. Turkų kareiviai beveik neturi ko valgyti. Šaltis baisiai kenkia turkams. Vienoj vietoj rusai atrado užneštus sniegą ir sušalusius dešvynius tukstancius turkų kareivių. Nors jie buvo nebegyvi, bet savo rankose jie dar tebe laikė šautuvus.

Naujausias Vokietijos kaizerio portretas.

Rusų mušami turkai traukiasi pri Erzerumo. Bet korespondentai rašo, kad vargiai jie galės Erzerumo pasiekti, nes pakeliui juos visus išmuš arba suims nelaisvėn rusai.

Erzerumo tvirtovė yra tvirtai apginkluota. Neseniai ten buvo atvežtos naujos vokiečių kanuolės.

RUSAI PASKANDINĖ KETURIUS TURKŲ LAIVUS.

PETERBURGAS, Jan. 19. — Iš Sevastopolio atėjo žinia, kad rusų torpediniai laivai nuplaukė į Turkijos uostą Sinope, Mažojų Azijos, ir čia paskandinę vieną turkų garlaivį ir tris žėglinius laivus. Kareiviai iš paskandintųjų laivų buvę išgelbėti. Garlaivio vardas rodos buvęs Meorges. Telegramoj nėra pasakyta, kada tas buvo. Bet telegrama yra intikėtina.

TURKŲ GENZURA ASTRIAUSIA.

LONDONAS, Jan. 19. — Lai kraštis Central gavo pranešimą iš Athenų, kad Konstantinopolyje yra aštriusia uždrausta skelbti apie turkų nepasisekimus Kaukaze. Sako, kad kartuvės gresia tiems, kurie platina valdžios nepatvirtintas žinias. Kariška valdžia Konstantinopolyje yra tokia aštri, kokios dar niekad nebuvo nei prie sultano Abdul Hamido.

FRANCUZAI ATSIĖMĖ PAMESTAS POZICIJAS PRIE LA BOISSELLE.

PARYŽIUS, Jan. 19. — Francijos oficialis pranešimas pakuoda žinią, kad Francijos pulkai atėmė nuo vokiečių pozicijas prie La Boisselle, kurias vokiečiai buvo atmušę nuo francuzų. Del atėmimo tų pozicijų mušis buvo labai smarkus. Prie Pont-a-Mousson francuzai atėmė nuo vokiečių 500 yrdų lauką, ir užėmė vokiečių tranšėjas.

Prie Soissons mušų nebuvo. Belgijoj buvo didelė puga, kurioj betgi šaudėsi artilerija.

VOKIEČIAI TURĖSIA APLEISTI LENKIJĄ.

PETERBURGAS, Jan. 19. — Vokiečiai Lenkijoj vis dar tebesiveržia prie Varšavos. Jie smarkiai užpuolė rusus tarp Sochaczewo ir Bolimowo ir į pietus tarp Skierniewicų ir Grodzisko, nors jų kairysis sparnas šiaurėje prie Plocko yra pavojuje. Sulig rusų pranešimų čia dešinysis flangas jau nebegali atsilaikyti prieš rusus.

Vokiečiams betgi eiti prie Varšavos nesiseka. Visas tranšėjas, kurias jie buvo paėmę nuo rusų, rusai vėl atsiėmė. Rusų karės žinovai tvirtina, kad prie dabartinio padėjimo, kada paaiškėjo, kad vokiečiai negalės paimt Varšavos, jiems nebegalima ilgiau pasilikti Lenkijoj, ypač kada rusai pradėjo smarkiai spirti vokiečius Prusuose.

VOKIEČIŲ PRANESIMAS

BERLINAS, Jan. 19. — Apie padėjimą Lenkijoj oficialiai pranešama, kad del blogo oro nedaug kas galima veikti. Rusų atakos betgi buvo visos atmuštos.

ANGLAI UŽGRIEBSIĄ LAIVĄ DACIA.

WASHINGTON, D.C., Jan. 19. — Anglija pranešė, kad ji užgriebianti Amerikos laivą Dacia, jeigu jis plauksias Vokietijon.

NAUJAS ŽEMES DREBĖJIMAS ITALIJOJ.

RYMAS, Italija, Jan. 19. — Šiandien gautos žinios praneša, kad naujas žemės drebėjimas buvo Calabrijoj. Labiausia žemės drebėjimas buvo jaučiamas prie miesto Cosenza, Calabrijos sostinės. Calabria randasi pačioj pietvakarinėje Italijos galūnėje. Čia daug yra kalnų ir pirmiausia budavo nemaža žemės drebėjimų.

Kares žinių sutruka

VOKIEČIŲ orlaiviai bombardavo iš oro šešius Anglijos miestus Yarmouth, Sandringham, King's Lynn, Cromer, Sheringham ir Beeston. Padaryta daug nuostolių ir užmušta nemaža žmonių.

RUSAI tiki, kad vokiečiai negalėdami paimti Varšavos, turės pasitraukti iš Lenkijos.

FRANCUZAI turėjo keletą laimėjimų. Atsiėmė pozicijas prie La Boisselle.

TURKAI Kaukaze sumušti. Turkijos uoste rusai paskandino vieną turkų garlaivį ir tris žėglinius laivus.

Dinamito eksplozija užmušė du darbininkus

DARBININKAI GAL BUVO LIETUVIAI.

Penkios mylios nuo Lemont, Ill. trys darbininkai kasė kanalo sekciją. Vieno darbininko pikis užtko paslėptą uoloje dinamitą. Kaip tik inkirto į dinamitą, tuojaus pasigirdo didžiausias sprogdymas. Du darbininkai buvo suplėšyti į smulkius, trečias sunkiai sužeistas, gal mirs.

Užmušti darbininkai: Dragužis (Dragose) Steponas, 32 m. amžiaus.

Lack Povilas, 28 metų amžiaus.

Sužeistojo darbininko pavardė dar nesužinota.

Dragužis matyt yra lietuvis. Gal yra lietuvis ir Lack, tik jo pavardė labiau iškraipyta. Darbininkai nieko nežinojo, kad į uolą iš vakaro buvo padėtas dinamitas. Niekas jiems apie tai nieko nesakė. Jie pradėjo kasti, visai nesitikėdami, kad čia yra koks pavojus.

Sprogdymas buvo toks didelis, kad sudrebėjo visa apilinkė. Apilinkės fermeriai manė, kad čia žemės drebėjimas atsitiko.

Smoteliai kunų užmuštųjų darbininkų tapo nuvežti pas graborių. Sužeistasis nuvežtas į ligonbutį Worth, Ill.

PRIES MAISTO PABRANGIMĄ ANGLIJOJ.

LONDONAS, Jan. 19. — Anglijoj kviečių kainos pakilo ant 70 nuošimčių. Taip jau labai pabrango visas maistas. Neturtingiems žmonėms pragyvenimas labai sunkus. Anglijos darbo unijos todėl dabar pradėjo kovą prieš maisto pabrangimą. Generalė unijų federacija reikalauja nuo valdžios, kad ji kontroliuotų maisto kainas, ir neleistų kapitalistams tyčia jas kelti, norint ištraukti kuodaugiau naudos iš žmonių nelaimės. Unijų reikalavimai bus paduoti prliamentui.

ORAS

Po sniego giedra. Truputį šalčiau. Rytų giedra. Lengvas šiaurvakarinis vėjelis. Temperatura mažiausia vakar buvo 17 laipsnių. Saulė teka 7:13; nusileidžia 4:50.

Detektivai šaudė Streikierius

18 streikių pašautė; keturi sunkiai sužeisti; vienas užmuštas

SUSIRĖMIMAI STREIKIERIŲ SU POLICIJA.

ROOSEVELT, N.J., Jan. 19. — Prie American Agricultural Chemical kompanijos buvo smarkus susirėmimas tarp penkių šimtų streikuojančių darbininkų ir šerifo žmonių, kurių buvo šešios dešimtys. Šerifo žmonės šaudė iš revolverių ir daugelį streikierius sužeidė. Vienas streikierius esąs užmuštas. (Šią žinią padavė Associated Press.)

DAUGIAU ŽINIŲ APIE STREIKIERIŲ SAUDYMĄ.

ROOSEVELT, N. J. Jan. 19. — Streikierius čia šaudė ne šerifo žmones, bet privatiniai detektivai. Devyniolika streikierius pašautė, keturi sunkiai sužeisti, o vienas užmuštas.

Streikas Williams ir Clark trašų dirbtuvėje tęsiasi jau dvi savaitės. Dirbtuvė buvo uždaryta. Streikieriai dagirdo, kad dirbtuvėn yra atvežami streiklaužiai. Tad jie nuėjo pasitikti traukinio su streiklaužiais ir perspėti juos, kad neitų dirbti.

Kada streikieriai prisiartinio prie atvažiuosio traukinio, detektivai tuojaus išsoko iš dirbtuvės, ir be jokio persigėjimo pradėjo šaudyti į streikierius.

Streikieriai reikalauja, kad jiems būtų pекelta mokestis po 40c į dieną. Pirmiaus jie gaudavo po \$2.00 į dieną. (Šią žinią padavė United Press.)

PAGELBA BEDARBIAMS NEW YORKE.

NEW YORK, Jan. 19. — New Yorko majoro sub-komitetas bedarbių klausimui tyrinėti nutarė, kad New Yorke reikia įsteigti bedarbių fondas, kuris turėtų ne mažiau kaip \$250-000 pinigų. To fondo pinigais bedarbiams galima būtų suteikti darbo, o taipgi kaikiuriuose atsitikimuose ir duoti bedarbiams paskolas.

POETAS MIRE.

WASHINGTON, D.S., Jan. 19. — Čionai pasimirė Col. John A. Joyce, kareivis-poetas. Jis parašė keletą ir knygų ir poemų, kurių geriausia yra: "Juokis ir pasaulis juoksis su tavim; verk ir tu verksi vienas."

Billy Sunday, kurs veda žmones į pasiutimą savo prakalboomis apie evangelijas, ketina atvažiuoti Chicagon, ir kalbėti apie tai, kaip būtų, jeigu Kristus ateitų Chicagon. Vienok iš Chicagos pastorių jis reikalauja užtikrinimo, kad jam atvažiavus Chicagon į jo kišenių suplauks ne mažiau kaip ketvirta dalis milijono dolerių, o jei-gu galima, tai ir daugiau.

NAUJIENOS

Published daily, except Sunday, by Lithuanian News Publishing Company, Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1506

Terms of subscription: In Chicago, by carrier, per week 12 cents; by mail, one year \$6.00. Outside Chicago, by mail, one year, \$6.00;

Entered as Second-Class Matter March 7, 1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje. Žina iš Chicago kasdien, išskiriant Nedėlienius.

Leidžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kaina:
Chicagoje—per išsiųstojus 12 centų savaitėje. Paštu siunčiant, Chicagoje metams \$6.00, pusei metų \$3.50. Kitur, ne Chicagoje, metams \$5.00.
Pusei metų \$3.00
Trims mėnesiams \$1.75
Dviem mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00
Pavienių dienraščių numerių kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1506.

Redakcijos Straipsniai

Taigi ir Lietuvoje vienybė palaidota. Ir Lietuvoje — keistu aplinkybių susitaikymu, ar kaip — vienybės ardytojas pasirodė tie, kurie iki šiol daugiau sia apie vienybę mėgdavo kalbėti.

Pažinkime vilkus avies kailyje.

o o o o

Išrodo, kad jau dabar lietuviai pradėjo pėsties už savąs autonomiškos Lietuvos valdžios, kada apie Lietuvos autonomiją negalima dar nei sapnuoti.

Kas gi bus, kada Lietuva kuriu nors laiku išliko isigys autonomiją?

o o o o

Kokios yra Rusijos valdžios nuomonės apie Lietuvos autonomiją, galima truputį spręsti iš to, kaip cenzuruojami yra Lietuvos laikraščiai. Kur tik straipsniuose buvo paminėtas koks nors žodis kaip primėnų autonomiją ar savyvaldą, tai ten tos vietos visuose straipsniuose yra padarytos baltos.

o o o o

Pasirodo, kad mires rusų filologas Fortunatovas apie lietuvių kalbą yra daugias parašęs ir gal geriausias ištyręs, kad kurs nors lietuvių kalbininkas.

o o o o

“Šauti, mušt, karti — tai visas mano darbas,” sakė senovėje lietuvių karalius Mindaugas. Matyt, atviras buvo žmogus ir nenorėjo kalbėti “saldintais medum žodeliais.” Dabar gi tukstančius sykių daugias yra šaudoma ir užmušinėjama, vienok visi sako, kad jų darbas yra civilizacijos platinimo ir gynimo darbas.

o o o o

Lenkai Chicagoje turės “Tag Day” nukentėjusiems nuo karės lenkams. O lietuviai —

Taip. Chmieliauskas gal pasakys “lėvynės mylėtojams” dar vieną “spychių” apie blėdingumą lietuvių draugijoms spiesių į vienybę bendruose reikaluose, kokius nori aprūpinti Chicago Lietuvos Draugijų Sąjunga... Pažinkite vilkus avies kailyje.

o o o o

Delenda est Carthago,” sakydavo Katonas. Šiandien lietuvams Carthago yra ketelas apakėlių saumylių ir veidmainių, kurie dreba tik dėl savo kišenės reikalų, o kalba visos tautos vardu. Ir tą turist omenė, lietuvių Katonams vis reikia kartoti: *Delenda est Carthago.*

Ką veike Svieto Socialistai 1914 metais

Pereitais 1914 metais socialistų judėjimas dar giliaus įleido šaknis visame sviete. Visur žymiai paaugo socialistų partijų sąnarių skaičius ir pasididino politiškoji socialistų spēka.

27-ųjų šalių socialistų partijų sąnarių skaičius išaugo iš 2,573 000 iki 2, 716,000. Tokiu būdu prieauglius siekia 143,000 už vienus metus. Socialistų atstovų skaičius įvairių šalių parlamentuose išaugo iš 650 iki 856. Reiškia laimėta 206 vietos daugiaus kaip 1913 m.

Pereitais metais tarptautinis viso svieto socialistų kongresas turėjo įvykti Vienoje. Iškilus nesusipratimams tarp Austrijos ir Serbijos, kongresas buvo perkeltas Paryžiun. Bet nespėjo praeiti savaitės, kaip karėn tapo intraukta ir Francija. Kongresas tad visai nebeįvyko.

Kongrese turėjo būti apsvastyta daug svarbių reikalų, tarp kurių ir klausimas apie imperializmą ir visasvietinę taiką.

Čia pažymėsime svarbesnius faktus iš gyvenimo socialistų partijų įvairiose šalyse 1914 m.

VOKIETIJA.

Sumanytoji “Raudonoji Savaitė” (kovo mėnesyje) davė puikias pasekmes. Socialistų agitacija pasiekė kiekvieną miestą, miestelį ir kaimą. Viena name Hamburge šitos savaitės bėgyje prie socialistų partijos prisirašė 10,000 naujų sąnarių. Prie partijos prisidėjo taipgi daug moterų. Partijoj dabar skaitoma 130,000 moterų sąnarių.

Iškilant kare, Vokietijos socialistai smarkiai protestavo prieš karę. Viena name Berline liepos 28 d. buvo padaryta apie 50 demonstracijų prieš karę, kurias išvaikė policija.

Bei kada karė pasidarė faktu, Vokietijos socialistų atstovai parlamente balsavo už paskyrimą pinigų karės reikalams, skaitydami, kad Rusija užpuola ant Vokietijos, ir Vokietijai reikią ginties nuo barbariško užpuoliko.

FRANCIJA.

Francijoj žymiausias dalykas socialistų judėjime buvo padidinimas vienybės tarp įvairių socialistų sriovių. Sausio mėnesyje buvo Francijos socialistų kongresas, kuriame buvo sudrūtinta socialistų vienybė. Pasekmės to buvo puikios. Rinkimuose į parlamentą socialistų atstovų skaičius išaugo iš 68 iki 102. Balsų skaičius išaugo nuo 1,110 561 iki 1, 398, 771. Prieaugliaus 25 nuosimčiai. Socialistų partija tapo stipriausia iš visų Francijos partijų.

Francijos socialistai buvo pradėję smarkią agitaciją už tai, kad būtų panaikintas trijų metų kareiviavimo įstatymas. Tas gal būtų įvykinta, kad nebūtų ištikus karė.

Prieš karę Francijos socialistai smarkiai protestavo. Už agitaciją prieš karę tulas pasutėlis užmušė Francijos socialistų vadą Joną Jauresą, prieš pat karę prasidedant. Iki pat karės apskelbimui Francijos socialistai priešinosi kare, kiek galėjo. Bei kada tapo apskelbta, jie stojo ginti savo tėvynę. Socialistų vadai Jules Guesde ir Marcelles Sembat sušuko užimti ministerių vietas.

RUSIJA.

Pereiti metai Rusijoj pasižymėjo smarkiu darbininkų judėjimu. Buvo keletas didelių streikų. Vienas tokių streikų buvo Baku darbininkų streikas. Liepos mėnesyje Peterburge buvo visuotinas darbininkų streikas, kuriame dalyvavo su viršum 200,000 darbininkų. Liepos 23 ir 24 d. buvo net gana smarkūs susirėmimai darbininkų su policija.

Rusijos socialistai pradėjo daug daugias darbuoties. Nežiurint į aštriausią cenzurą ir nuolatinis valdžios persekiojimus, jie bandė leisti savo laikraščius legaliu keliu. Daugeis laikraščių buvo leidžiama, nors jų redaktoriai vienas po kitam buvo sodinami į kalėjimus. Taip buvo leidžiamas ir Lietuvos socialistų laikraštis *Vilnis Rygoje*. Septynis sykius ant “Vilnies” buvo uždėta pabauda, kurios neužmokėjus, redaktoriai turėjo sėdėti kalėjime. Rusijos socialistų partijos sąnarių skaičius siekė 168,000, nežiurint, kad partija yra nelegalė, ir už prigulėjimą prie jos yra sunkiai baudžiama. Dumoje socialistai turėjo 14 atstovų.

Prieš karę Rusijos socialistai nesiliovė agitavę ir dabar. Dumos socialistų frakcija atsakė balsuoti už paskyrimą pinigų karės reikalams.

ITALIJA.

Italijos socialistų partija turėjo savo kongresą Anconeje. Vienas iš kongreso nutarimų buvo išvaryti iš partijos visus masonus, nes jie veikia po kapitalistų intekme. Italijoj birželio mėnesyje buvo iškilęs milžiniškas visuotinas streikas, kuriame dalyvavo daugias kaip 2,000,000 darbininkų. Daugelyje miestų buvo inkurta net laikinė socialistų valdžia.

Kare prasidėjus, Italijos socialistai smarkiausia agitavo už tai, kad Italija nesikištų į karę. Jie grąsino sukselsi Italijoj revoliuciją, jeigu Italijos valdžia išdrįs stoti po tai ar kitai pusei karėje. Tas svarbiausia ir sulaukė Italiją nuo įsikisimo į karę.

SVEDIJA.

Rugsėjo mėnesyje rinkimuose į parlamentą Švedijos socialistai turėjo 57,000 balsų prieaugliaus. Socialistų atstovų parlamente pasidaugino nuo 73 iki 87. Tokiu būdu Švedijos socialistų partija tapo stipriausia politiška Švedijos partija. Švedijos socialistų partijai didelė spēka suteikia ta aplinkybė, kad visi unijų sąnariai yra tuo pačiu sykiu ir partijos sąnariai. Švedijos socialistai visą laiką kovojo prieš armijos padidinimą, kurio norėjo Švedijos karalius.

ANGLIJA.

Artimesni santykiai tapo užmegsti tarp Anglijos Neprigulmingosios Darbo Partijos ir Britantijos Socialistų partijos. Parlamente socialistai laimėjo vieną vietą daugias. Pietų Afrikoj ėjo smarkus darbininkų judėjimas prieš netikusias darbo sąlygas ant geležinkelio ir kitur. Pietų Afrikos valdžia buvo numušus darbininkams algas ir pradėjo atle-

dinėti daugybę darbininkų nuo darbo. Kilo riaušės. Keletas darbininkų judėjimo vadovų buvo deportuoti iš Afrikos į Angliją, kur jie buvo triukšmingai sutikti. Anglijos socialistai kare buvo ir pasilieka priešingi. Rugsėjo 2 d. Londone 15,000 žmonių susirinko Trafalgaro darže ir išreiškė protestą prieš karę.

BELGIJA.

Pradžioj metų socialistai daugiasia buvo užimti agitacija už visuotiną balsavimą. Karei iškilus, Belgijos socialistų partija kartu su visa šalim daugiasia nukentėjo. Belgijos socialistų vadas Emile Vanderfelde įstojo į Belgijos ministrų kabinetą, ir karštai pasiėmė už šalies gynimo reikalų. Tarptautinis socialistų biuras iki kare buvo Belgijoj, Bruxelles'o mieste. Del karės biuras beveik visai paio. Kada Bruxelles'a paėmė vokiečiai, tarptautinis biuras tapo perkeltas į Hollandiją, Haagos miestą.

SUVIENYOTOSIOS AMERIKOS VALSTIJOS.

Amerikos Socialistų Partijos stovis pasiliko maž daug toks pat, koks jis buvo 1913 metais. Paprastos partijos nacionalio komiteto mitingas buvo atliktas gegužės mėnesyje, Chicagoje.

Prie Amerikos Socialistų Partijos nutarė prisidėti Amerikos Lietuvių Sąjunga.

Politikoje Amerikos Soc. Partija turėjo tą laimėjimą, kad išrinko savo atstovą į kongresą iš New Yorko. Be to nuo Soc. Partijos į trylikos valstijų legislaturas išrinkta 31 atstovas. Palyginant su 1912 m., prieauglius yra 10 atstovų.

Partija pereitais metais įsteigė pirmą savo oficialią savaitraštį *The American Socialist*. Laikraštis yra leidžiamas iš Chicago, 803 West Madison St.

Agitacija prieš militarizmą Amerikos Soc. Partija labai plačiai užsiėmė. Milionai lapelių agitacijų prieš karę ir militarizmą buvo išdalinta viso Amerikoje ir visur buvo surengta daugybė mitingų protesto prieš karę. Metų pabaigoje Am. Soc. Partijos vyriausias komitetas išdrįbo visasvietišs taikos programą.

Korespondencijos

GRAND RAPIDS, MISH.

17 d. sausio L. S. S. 51 kp. lošė teatrą “Pirmas Degtinėjas,” parašyta L. Tolstojaus. Oras buvo gražus ir žmonių prisirinko pilna svetainė. Lietuvos Sunų Dr.-jos svetainėj) Galima spręsti, kad kp. liks keliolika dol. pelno.

Pats lošimas išėjo vidutiškai, tik patartina, kad taip ilgų pertraukų tarpuose nedarytų, nes publikai nusibosta belaukiant ir beproįant, o mūsų aktoriai kaip nepasirodo, taip nepasirodo. Prieto dar, matyt, nebuvo žmogaus, kuris suprastų, kad užsidarius scenai užžiebtį žiburius. Svetainėje buvo visa laika tamsy, ar buvo kas veikiamą ant scenos ar ne.

15 d. sausio ėia atsitiko didelis gaisras prie W. Bridge St. ir Front Ave. nuostolių padaryta gana daug.

Pastaruoju laiku lankosi ėia p. K. Rutkus iš Chicago. Kaip girdėt, tai atvažiaves su šakslu redaguoti “Zaibą.” Bet jo redagavimas. Kaip gi-

nežinia, ar p. K. R. patiks “Zaidėt, tai esą perprastas darbas jam (K. R.) red. “Zaibą” žiemos laiku.

“Zaibo” nr. 1 išėjo 14 d. sausio, o vis rašoma, kad savaitinis laikraštis. Sis pastarasai “Zaibo” numr. turtingas. Skaitytojas turbut paklaus, kuomi turtingas. O gi žiurėk ant 4 puslapio, ten net 155½ “Zaibo” agentų, iš visos Amerikos.

Darbai mūsų mieste eina prastai ir patartina, kad niekas nevažiuotų ėia jieskoti darbo.

14 d. sausio ėia kalbėjo drg. Emil Seidel iš Milwaukee, Wis. Žmonių prisirinko gana daug ir viši džiaugės, kad tai puikus kalbėtojas. Į susirinkimą nemažai ir lietuvių buvo atsilankę. “Naujienų Korespond.

SIUOX CITY, IA.

10 d. sausio įvyko E. K. K. D. (? Red.) susirinkimas. Pirmiausia buvo rinkimas naujos valdybos, paskui buvo svarstoma apie aukų rinkimą nukentėjusiems nuo karės. Labiausiai tam priešinosi klerikalai A. Sukis ir J. Riauba, daugias priešingų tam nebuvo ir buvo išrinktas komitetas aukų rinkimui.

Tas komitetas nutarė parengti vakarą, kuris ir įvyko 16 d. sausio. Publikos buvo daug ir pelno liko \$15.15, kurie eis nukentėjusiems nuo karės lietuviams. Labiausiai tuo rupinosi P. V. Lila, V. P-tas ir J. Gražis.

Stebėtina, kad tam labiausiai priešinosi klerikalai ir biznesieriai. Vakarais buvo P. Stukonies svetainėje, kuris netik nieko neaukavo, bet ir už salę paėmė tie, kiek ima paprastai už vakarus.

Ačiū jaunimui, kurie su noru pirkto tikietus ir aukavo.

Mūsų mergaitės daugias yra palinkę prie svaiginančių gėrimų; ir krikštynas, vestuves ir su mielu noru ėia, nes žino kad ten busalaus ir degtinės, bet į kokius naudingus pasilinksminimus tai griežtai atsako ėia.

Draugas.

Chicagos žinios

HULL HOUSE RENGS BEDARBIŲ PARODĄ.

P-lės Jane Adams, Sophonisba Breckenridge ir kitos veikėjos iš Hull House užreiskė, kad josios rupinsis, kad įvyktų anta didelė bedarbių paroda.

Kaip jau žinoma, pereitą nedėlią, nors ir be žinios, ar pritarimo Jane Adams, prie Hull House buvo rengiama bedarbių paroda, bet policija apdaužius ir keletą areštavus išvaikė demonstrantus. Dabar jos rupinsis, kad vėl bedarbiai parengtų demonstraciją, kad padrodius miestui kaip tikrai dalykai stovi. Jos nori net, kad toje parodoje dalyvautų net valstijos darbo parupinimo biuro viršininkai.

Jos reikalauja, kad tai paroda būtų duotas leidimas, kurio negalėjo gauti pereitos nedėlios parodos rengėjai. Ant to griežtai atsakė policijos viršininko pagalbininkas Schuett-

ler'is, kuris yra kaltinamas surengime muštynių pereitoj nedėlio, kad jis neleisiąs anarchistams daužyti langų ir kelti betvarkę. Tad jos ketina reikalauti to leidimo nuo miesto tarybos ir tą dalyką vesti pavedė advokatui Wm. A. Cunnea.

“Mes turime atsisakyti nuo tos minties, — pasakė p-lė Breckenridge, — kad bada ir nedateklių galima panaikinti policijos autoritetas. Mes turime atsisadėti nuo tos kvailios teorijos, kad bedarbę ir viespataujantį skurdą tarp beturčių galima nušluoti vaikant skurdžius giuklais.

“Mes turim duoti tiems žmonėms teises, kurias užtikrina konstitucija. Jiems turi būti leista paroduoti ir tas dalykas turi būti pakeltas pirmame miesto tarybos susirinkime. Mes turime dirbti tikrą darbą, vieton popierinio.

“Aš matau, kad pirmas policijos viršininkas Schuettler priešinasis juodai vėliavai, kuri buvo nešama parodoje nedėlioje? Ką Schuettler žino apie vėliavas? Jeigu demonstrantai būtų nešę raudoną vėliavą, jis, beabejonės, būtų visus areštavęs už iškelimą anarchijos ženkle, bet jeigu p. Schuettler nežino to, tai būtų geriau, kad jis patirtų, kad juoda vėliava, kurią tie nelaimingi žmonės nešę yra ženklų jų kančių.”

Bedarbių demonstracija, nežiurint net, kad ir p-lė Adams ir neprisidėty, vis tiek bus, ir jų ne viena. Prisidėjimas Hull House veikėjų ir jų intekmė galbut tik sušvelnys tas demonstracijas ir gali neleisti policijai įsimaityti. O policija gali lengvai nusileisti, nes ir dabar yra visų peikiama. Gi reikalavimas, kad ir valdiško darbo parupinimo biuro viršininkai dalyvautų neatnės nieko gero demonstrantams, nes aniems nerupi bedarbių reikalai ir jie dalyvaudami tokioj demonstracijoj, darytų bedarbiams tik mielaširdystę ko bedarbiai visai nenori.

Bei jeigu Hull House veikėjams ir nepasisektų gauti leidimo, bedarbiams paroduoti, bedarbiai vėl rengs demonstracijas visai ir nesiklausę policijos ir tos demonstracijos tik galbut bus kruvinesnės, nes ir bedarbiai rengiasi ginties. Jie savo jautimą jau užrašė ant vienos vėliavos pereitoj nedėlio: “Badas nežino teisių” (“Hunger knows no laws”).

K. B—as.

Kl. Jurgelionis yra pakviestas atkartoti savo lekciją apie lietuvių atgimimo literatūrą namuose ponų D., žinomų Chicagos turtuolių. Tarp klausytojų ėia bus keletas žymiausių literatų ir literatūros kritikų, kurie neturėjo progos išgirsti lekcijos Chicagos moterų klube sausio 13 d.

ARESTUOTIEJI BEDARBIAI PALIUOSUOTI IS KALEJIMO.

Žmonės, kurie buvo areštuoti nedėlioje bedarbių parodoje, vakar buvo paleisti. Bondsas, už juos buvo uždėta rūpestiu Miss Jane Addams, Hull House vyriausios vedėjos. Areštuoti

Svarbus Pranešimas Biznieriams Chicagoje ir jo Apieilinkėse

1916 metų Kalendorių pavyzdžiai, vietinių ir importuotų išdrbių, jau yra gauti. Mes turime gražiausius kalendarius, didžiausius pasirinkimą ir labai žemomis kainomis.

Palaukit su užsisakymu kalendorių, kol nepamatysite mūsų sampelių. Musų atstovas apsilankys pas jus su sampeliais, jei parąysite mums atvirutę.

NAUJIENOS, 1840 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

tuosius ginti apsiėmė advokatas Wm. Cunnea. Jie reikalauja jūrų tyrinėjimo.

Kapitonas James Storeu, kuris nedėlioį skaldė bedarbiams galvas ir detektyvų seržantas Michael Weisbaum iš Maxwell policijos stoties suspenduotas. Suspendavo juos policijos viršininkas Gleason.

Tik, žinoma, ne už tą, kad be-reikalingai skaldė bedarbiams galvas, tik už kyšių ėmimą. Bet ar galima iš tokių ką nors geresnio tikėtis?

Chicagon atvažiuo žinomas francūzų dramaturgas Eugene Brieux, autorius pagarsėjusios seksualės tragedijos "Sugadintos Prekės" (Damaged Goods). Brieux yra vienas iš 40-ties "nemirštamųjų" Francijos akademijos narių.

Demokratai pyksta ant savo kongresmano Sabatho. Iš Chicagos, kad jis visai nesirūpinęs kitais demokratų kandidatais, o tik stengsis, kad jis pats būtų išrinktas į kongresą. Už tai demokratų ketina neberemti Sabatho kitą sykį.

LENKAI GAVO LEIDIMĄ SURENGTI CHICAGOJE "TAG DAY"

Chicagos miesto taryba vakar sutiko, kad lenkai Chicagoje surengtų "Tag Day," tai yra specialią dieną rinkti aukoms nukentėjusiems nuo karės lenkams.

Gauti tokia dieną lenkams daugiausia padėjo jų aldermanas Kunz.

Chicagos miesto majorui Harrisonui dabar pavesta paskirti komitetą aukoms rinkti.

Lenkai tikisi surinksią tą dieną keletą tūkstančių.

CHICAGOS BUDŽETAS \$82,000,000.

Miesto taryba po karštų ginčų vakar priėmė Chicagos miesto budžetą šiems metams. Tai buvo majoro Harrisono sustatytas budžetas. Daugelis aldermanų buvo priešingi budžeto priėmimui tokioje formoje kaip jis yra sustatytas. Bet majoras liko apgalėtoju. Budžetas miesto išlaidų permato \$82,000,000.

Katalikų kunigui Lanslots vagiliai iš kišenius ištraukė \$150.00. Matyt, žinojo kur bedoje esant įieškoti pinigų.

Paviato ligonbutyje vaikų skyriuje jau savaitę kaip įvesta kvarantina. Išsiplėtojo limpmos ligos tarp vaikų, gulinių ligonbutyje.

Mary Donnelly, 15 mėnesių mirė pavieto ligonbutyje. Motina neturėjo pinigų, kad pašauktų daktarą. Kaimynai nuvežė vaiką į ligonbutį, bet buvo jau per vėlu.

Studentas Hahnemann Medical College Earle Hale, 2807 Cottage Grove ave. išgėrė nuodų ir mirė. Priežastis savižudydystės — meilė, nuovargis gyvenime ir nepasisekimai.

Chicagos Railways Co. turės užmokėti \$12,500 Richardui Devine, 1145 Weels, kuriam liko nupjauta koja. Tokią ištermę išnešė "jury" teismas.

Vagiliai išdinamitavo saugiąją skryniją (safe) Sam. Antono aptiekoje, 1379 Blue Island ave. Turbut tikėjosi rasti daug pinigų. Girdo tik už 98c krastos ženklelių. Pasiėmė

ir tuos. Turbut gerokai sukeitė išeidami.

Robert McGill nuėjo į Toney Barrel čėverykų sankrovą, 3849 Lincoln ave. prisirinko sau čėverykus ir norėjo su jais pabėgti. Arestuotas.

Į septynis kambarius Raleigh viešbučio, 648 N. Dearborn atsilankė vagis. Daigtų paimta už \$200.

Nusibankrutijo Fox River Distilling Co., degtinės parduėjas. Turtas \$20,000. Skolos \$250,000.

Frank Cucia, 876 Townsend, kurio namą Juodoji Ranka išdinamitavo sausio 14, dabar vėl gavo grąšinantį lašką. Policija saugo namą dieną ir naktį.

Albert Boneman, 60 metų, 4418 Princeton Ave., paslydo ant šaligatvio prie savo namų ir parpuolė. Mirė.

R. Matson, savininkas Honover viešbučio, 109 W. Austin Ave., nubaustas \$200, kadangi priėmė dvi jaunas poras į viešbutį 4 val. ryte.

Louis Fisher nubaustas \$100 už parodymą netikusio detektyvo ženklo valgykloje. Prie jo rastas revolveris.

Tris žmonės nubausti kiekvienas po \$100 už nešiojimąsi revolverių.

PRANEŠIMAS CHICAGOS JAUNIMUI.

Matydami, kad Chicagos jaunimo gyvenimas suskaldytas į dalis ir daleles ir mažai kas likol tuo jaunimu rūpinosi, bet ištikrųjų niekas kitas ir negali rūpintis kaip tik jis pats — jaunimas, pas mus gimė sumanymas, kad jaunimui reikia arčiau tarp savęs susipažinti, susiartinti ir bendrai svarstyti gyvenimo reikalus.

Kad tai pasiekus, mes, sumanytojai, nutarėm parengti draugišką vakarėlį, kuriame galėtumėm tarp savęs pasikalbėti, aptarti savo reikalus.

Tam dalykui įvykinti nutarėm sukviesti susirinkimą nedėlioį, 24 d. sausio, 10 val. ryte, "Aušros" svetainėje, 3149 S. Halsted St., į kurį kviečiame atsilankyti visus tam sumanymui pritariantčius, visus kas tik jaunas ir nori veikti, nežurint pažvalgų ir partijų, visi turi lygias teises rengime šio vakarėlio. Nutarsime kada ir kaip rengti ir išrinksime veikiantį komitetą.

J. Juknis,
J. Jurgaitis,
F. Motuzas,
E. Zdravičiū.

Pranešimas Specialisto

Dr. Frank L. Talcott praneša gerbiamai publikai, kad atidaro savo naują ir labai gerai intaisytą ofisą Loop'o apielinkėje, dėl geresnio parankumo publikai, po numeriu 14 West Washington St., 7-tą lubų, arti State St.

Dr. Talcott daugiau kaip 20 metų, kaip praktikuoja siųry ligose ir nėra tokios ligos, kurios jis nebutų gydes. Daktaras sako: "Aš galiu greitai pasakyti ar aš galiu išgydyti r ne ir aš negaisinsiu savo ar ligonio laiko, jeigu būtų abejonė. Jeigu aš prizadu išgydyti, tai ligonis gali tikėtis, kad jis bus išgydytas.

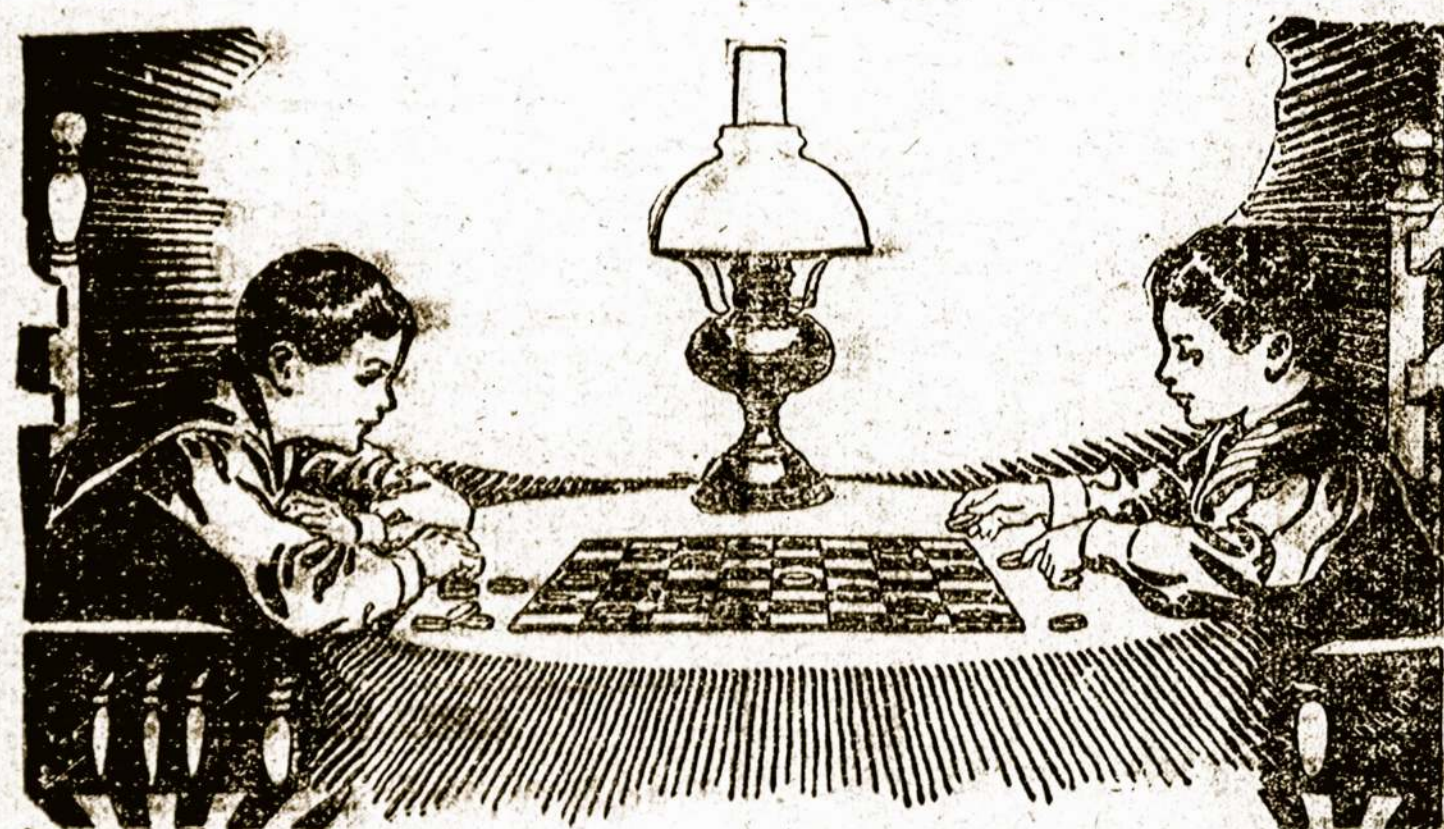
P pinigai nereikalaujami, pakol gydymas nepasirodo pasekmingu. Tokis prizadėjimas reiškia daug.

Patarimas netik duodamas uždyka, bet daktaras maloniai suteiks rodą tiems, kurie nėra pasirengę pradėti gydyles dabar, bet mano vėliaus. Nei vienam neatleisina, kuriam yra reikalingas specialistas, o iš priežasties stokos pinigų užvelka ligą.

Kuris tik busite užinteresuotas situo apskelbimu, nepamirškite pažiūrėti mūsų apgarsinimo Subatos laikraštyje. Kalbama Lietuviškai.

Dr. Frank L. Talcott. 14 W. Washington St., arti State St.

OFISO VALANDOS: nuo 9 išryto iki 9 vakare.

Lošimas po Vakarienes

yra geriausi prie Rayo Lampos. Kerosino šviesa gelbsti jaunų akims, kurios yra begalo brangios.

Rayo Lampa

dega kerosinu, kaip jokia kita negali. Nėra kvapnio, nei jokio vargo. Lengva išvalyti ir permaitinti knatą — uždegama be kaminėlio nuėmimo. Geriausioms pasekmėms vartokite Perfection Alieju. Pardavėjai visur, arba klausk platesnių informacijų.

STANDARD OIL COMPANY
(American Corporation)
CHICAGO, ILL.

Jacob Wertz, 8934 S. Halsted St. užmuštas Rock Island traukinio prie 83 gatvės.

KAS TURI ATLIKAMĄ PEČIŲ?

Tula bėdina šeimyna, susidedanti iš motinos, kurios koja votyse ir negali uždarbiauti ir trijų dukterų: viena 12 metų, antra — 7 ir trečia — 18 mėnesių. Tėvas — maitintojas, miręs pirm 2 metų. Tai šeimynai yra labai reikalingas pečius. Kas turite atliekamą pečių ir norite sušelpiti šią bėdiną šeimyną, meldžiamė kreipties į Ch. Liet. Dr.ų Sąjungą, 3112 S. Halsted St.

Laivakortes

į Lietuvą-Rusiją ir iš ten į Ameriką.

Tiesiog be persėdimo.

Laivas "KURSK" išplaukia iš New York į Archangelsk šio mėnesio 26 dieną.

KAINA \$47.

Pašportus parūpiname.

Kreipkitės žodžiu ar laišku prie Valstybinio

Central Manuf. District Bank
1112 W. 35th St., Chicago, Ill.

Siunčiame pinigus. Nueina gerai. Imame pilną atsakomybę.

SVARBA EUROPIEČIAMS AMERIKOJE.

RUSSIAN AMERICAN BUREAU
160 N. Fifth Ave, tarpe Lane ir Randolph Sts., Chicago, Ill. Atkaras vakarais iki 8:00 kasdien ir nedėliomis iki 4 po piet.

72 vagystės pranešta tarybai per Gleasoną, policijos viršininką.

Robert Elliott nubaustas \$25 už persistatymą save nebiliu ir kurčių, kad daugiau surinkus sau aukų.

Herbert Lawrence per mėnesį išleido \$9.00 maitinimui vištų. Per tą laiką vištos padėjo 9 kiaušinius. Tik vienas doleris už kiaušini. Pigus kiaušiniai, ar ne?

John Hageman, 2940 Racine ave., gavo perskiras. Nekalbėjęs su pacia per 2 metus.

DEPAZITUOK Savo Pinigus

tokioj bankoj, kur Jums duoda gvaranciją, jog ji yra saugi. Neuzvilkt, bet pradėk taupyti pinigus šiandien. Jūs galite pradėti taupymą pinigų su vienu doleriu. Mes mokėsime Jums trečią procentą per metus ant Jūsų taupomų pinigų.

Jeigu Jūs norite siųsti pinigų į Lietuvą, tai šis yra atsakantis laikas tą padaryti, nes jūsų giminės be abejonės reikalauja dabar.

Seniausia, didžiausia ir tvirtiausia banko ant vakarų nuo Stock Yard.

Kapitalas: \$500,000.00. Pervirsis \$150,000.00

PEOPLES STOCK YARDS State Bank
ASHLAND AVE. KAMPAS 47th ST. CHICAGO, ILL.

Phone Canal 1576.

APSKELBIMAS

NAUJA APTIEKA

Jūsų šeimynos daktaras yra pašaukiamas dykai, diena ar nakti

Frank V. Kara Ph. C.

1913 So. Halsted St. tarpe 19th St. ir 19th Pl. Chicago, Ill.

NELAIKYKITE PINIGUS NAMIE

Bet Saugesne banke

Jūs žinote, kad saugiu banku gali vadintis tik toks bankas, kurį valdžia prižiūri, kuris turi didelį kapitalą ir yra vedamas padoriai ir patyrusių valdininkų. Persitikrink, jog bankas yra saugus, antru dalyku, reikia tēmyti, ar mandagiai su žmonėms apsieinama, na ir ar paranku atlikti jame reikalus; ar nereik patrotyti pusę dienos kiekvieną kartą, kuomet yra reikalas į banką.

Primename, kad viską augščiau paminėtą rasite šiame mūsų

Didžiame Valstybiniame Banke, kuris:

1. Yra po globa ir kontrole valdžios.
2. Turi didelį kapitalą, kas yra bondsu saugumo.
3. Išduoda atskaitą iš savo stovio penkis kartus mete ir garsina viešai.
4. Priguli ne pavieniai ypatai, bet bendrovė.
5. Turi ant depozitų — pašto bankų, miestų, pavieto ir valstijos valdžios pinigų.

1. Randasi lietuvių apgyventojų, visiems gerai žinomoj vietoj.
2. Dėl kostumerių parankumo yra atdaras subatomis iki 8 val. vakare, o šiaip iki 4 po pietų.
3. Pinigus čia padėtus grąžina be pranešimo iš kalno.
4. Turi lietuvišką skyrių dėl patarnavimo lietuviams.
5. Užtikrina mandagų patarnavimą.

CENTRAL MANUFACTURING DISTRICT BANK

1112 West 35th t. Netoli Morgan St. Chicago.

KAPITALAS IR PERVIRSIS \$275,000.00.

PIRMUTINIS IR VIENATINIS BANKAS BRIDGEPORTE PO GLOBA VALDŽIOS.

Taip geras kaip geriausias didmiesčio bankas, tik daug parankesnis.

PROCENTUS MOKA DU KARTU METUOSE

Išskolektuojame pinigus iš kitų bankų veltui.

Kalbama lietuviškai. Lietuvių Skyriaus Vedėjas, A. PETRATIS. BANKINES VALANDOS: nuo 9 ryto iki 4 po pietų. Subatomis nuo 9 ryto iki 8 vak.

